

Vergaderjaar 2018–2019

32 852

Grondstoffenvoorzieningszekerheid

Nr. 77

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 februari 2019

Hierbij bied ik u het Plastic Pact NL¹ aan dat ik morgen zal ondertekenen, tezamen met een groot aantal plastic producerende en plastic toepasende bedrijven, enkele maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen. Het Plastic Pact NL en de uitvoering daarvan is één van mijn prioriteiten in het kader van het Grondstoffenakkoord en het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie, dat ik onlangs aan uw Kamer heb aangeboden².

Hoewel plastic een sterk, licht, flexibel en makkelijk toepasbaar materiaal is, brengt de grootschalige toepassing van het plastic ook nadelen met zich mee. Het gebruik van primaire fossiele grondstoffen oefent druk uit op het milieu, door gebrek aan recycling gaan waardevolle grondstoffen verloren en de verspreiding van plastic zwerfvuil en microplastics resulteert in groeiende vervuiling van onze ecosystemen.

Een breed scala van 75 partijen zal het Plastic Pact NL ondertekenen. Het Plastic Pact focust op het sluiten van de kringloop van eenmalige plastic producten en verpakkingen («*fast moving consumer goods*»). Mogelijk dat in een later stadium ook vergelijkbare afspraken gemaakt kunnen worden met andere sectoren die veel plastic toepassen, zoals de bouw en de automotive.

Voor het Plastic Pact is onderscheid gemaakt tussen zogenaamde «Plastic Toepassende Bedrijven» en «Plastic Producerende Bedrijven», omdat zij voor het pact verschillende rollen spelen:

- Plastic Toepassende Bedrijven zijn bedrijven die plastics toepassen in consumptiegoederen en hun verpakkingen, zoals producenten in de levensmiddelen industrie, supermarktketens, horecaondernemingen, cateraars en festivalorganisatoren. Daarnaast gaat het om verpakkers,

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Kamerstuk 32 852, nr. 76.

logistieke dienstverleners, en producenten die in potentie veel gerecyclede plastics uit afgedankte eenmalige plastic producten en verpakkingen kunnen toepassen.

- Plastic Producerende Bedrijven zijn producenten van primaire, biobased en gerecyclede plastic materialen, werkzaam in de chemie, in de (fossiele en biobased) plastics industrie en/of in de afval- en recycling industrie.

In het Plastic Pact NL zijn tussen deze bedrijven onderling en met mij afspraken gemaakt om de milieudruk van plastics te verminderen en de circulariteit te bevorderen. Partijen beogen met het Plastic Pact NL – aanvullend op bestaande regelgeving en anticiperend op de implementatie van EU-regelgeving – versneld maatregelen te nemen om de plastic kringloop te sluiten, met als doel dat in 2025:

1. alle eenmalig te gebruiken plastic producten en verpakkingen die de Plastic Toepassende Bedrijven op de Nederlandse markt brengen, waar mogelijk en zinvol herbruikbaar, maar in ieder geval 100% recycleerbaar zijn;
2. elk van de Plastic Toepassende Bedrijven niet meer dan nodig gebruik maken van plastic materialen door minder gebruik, door hergebruik, en/of door alternatieve duurzamere materialen, resulterend in 20% minder volume plastic (in kg) relatief ten opzichte van het totale volume op de markt gebrachte producten ten opzichte van het gebruik in het basisjaar (2017). Hierdoor zal in ieder geval het totale volume eenmalige plastic producten en verpakkingen van het geheel aan Plastic Toepassende bedrijven dalen;
3. er door de Plastic Producerende Bedrijven voldoende sorteer- en recyclingcapaciteit in Nederland is gecreëerd zodanig dat minimaal 70% van het gewicht van alle eenmalige plastic producten en verpakkingen die in Nederland in de afvalfase belanden, hoogwaardig gerecycled worden;
4. alle eenmalig te gebruiken plastic producten en verpakkingen die Plastic Toepassende Bedrijven op de markt brengen, in 2025 een zo hoog mogelijk percentage gerecyclede plastics (in kg) bevatten, met een gemiddelde per bedrijf van minimaal 35%. Daarnaast zullen zoveel mogelijk duurzaam geproduceerde biobased plastics worden gebruikt om het gebruik van primair fossiele plastics te verminderen.

Deze doelstellingen zijn ambitieus en geven een versnelde invulling aan en aanvulling op de EU Plastic Strategie en de EU-richtlijn betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu. Het Plastic Pact NL richt zich op zowel producten als verpakkingen en de reductiedoelstelling is concreet (– 20%). Het pact richt zich bovendien op een hoger percentage recycling (70% plastic producten en verpakkingen t.o.v. 55% plastic verpakkingen in de EU in 2025) en een hoger percentage van toepassing van recycleaat (35% in alle plastic producten en verpakkingen t.o.v. 25% in PET-flesjes in de EU in 2025).

Om de doelstellingen te behalen, hebben partijen afspraken gemaakt om zowel in de fasen van ontwerp, gebruik en afdanken als in nieuwe toepassingen van eenmalige plastic producten en verpakkingen maatregelen te nemen. Deze interventies zijn nauw met elkaar verbonden. Zo kan alleen door meer vraag naar gerecycled en biobased plastic materiaal meer geïnvesteerd worden in uitbreiding van sorteer- en recyclinginstallaties en in bioplastics fabrieken. Door innovaties in het ontwerp van producten en materialen wordt de herbruikbaarheid en recycleerbaarheid ervan vergroot, waardoor de recycling vergemakkelijkt wordt.

Strategische ketensamenwerking is daarbij onontbeerlijk. Het vergt van partijen lef, creativiteit, samenwerking en volharding om de gestelde

doelen te halen. Het zijn dan ook vooral de koplopende partijen die in een pre-competitieve setting het voortouw willen nemen om te werken aan de versnelde transitie naar de circulaire economie, en die ervan overtuigd zijn dat zij dit alleen kunnen als zij goed samenwerken.

Met het Plastic Pact NL worden de krachten gebundeld om effectief bij te dragen aan een versnelde transitie naar de circulaire economie. Ik wil daar mijn bijdrage aan leveren. Door partijen bij elkaar te brengen, door onnodig belemmerende regelgeving aan te pakken die circulair ondernemen in de weg staan, maar ook door hier en daar heldere kaders te stellen. Tevens wordt samen met sommige bedrijven gezien hoe het weggooigedrag van consumenten effectief kan worden beïnvloed. Want wij allemaal, wij als samenleving, producenten en consumenten, zijn verantwoordelijk voor het overvloedig gebruik van plastics en de gevolgen daarvan voor het milieu.

Ik heb voorts geld vrijgemaakt uit de klimaatenvelophe om circulair ontwerp van plastic consumptiegoederen en verpakkingen te stimuleren en de recycling capaciteit te vergroten. Tenslotte wil ik het goede voorbeeld geven door mij in te spannen om in het kader van circulair inkopen in de catering van alle Rijkspanden het gebruik van eenmalige plastic producten en verpakkingen terug te dringen en het gebruik van plastic recycleert en biobased plastics te bevorderen. Daartoe wordt in 2019 een Visie- en Actieplan Circulaire Catering opgesteld, waarmee concrete doelen worden vastgesteld, zodat in de jaren erna ook via Rijkscatering een bijdrage kan worden geleverd aan het doelbereik van het Plastic Pact.

Dit Plastic Pact is een vrijwillige, maar niet vrijblijvende overeenkomst. Partijen zullen immers jaarlijks hun gegevens moeten aanleveren om de voortgang van het doelbereik in beeld te krijgen. Ik zal uw Kamer jaarlijks op de hoogte houden van de voortgang van het proces.

Met deze brief en het Plastic Pact NL beschouw ik de motie van het lid Wassenberg d.d. 6 maart 2018 (Kamerstuk 21 501-08, nr. 708), de motie van de leden Agnes Mulder en Van Eijs, d.d. 3 april 2018 (Kamerstuk 33 043, nr. 83), de motie van het lid Kröger dd. 25 september 2018 (Kamerstuk 32 852, nr. 66), en mijn toezegging tijdens de begrotingsbehandeling, d.d. 8 november 2018 (Kamerstuk 35 000 XII, nr. 44) als afgedaan.

Met zoveel betrokken partijen zetten we een belangrijke stap richting sluiting van de plastic kringloop. In Nederland, maar ook in Europa en de rest van de wereld, want het plastic vraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Een eerste stap zet ik later in het voorjaar met de organisatie van een Europese Plastic Summit, samen met Frankrijk. Daarmee hoop ik collega bewindslieden van andere EU-landen te inspireren om dezelfde stappen te zetten en kunnen wij onnodige belemmeringen in de EU-regelgeving die circulair ondernemen in de weg staan, op de agenda plaatsen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer